

VÝSKUMNÝ ÚSTAV PÔDOZNALECTVA A OCHRANY PÔDY
SOIL SCIENCE AND CONSERVATION RESEARCH INSTITUTE
FORSCHUNGSINSTITUT FÜR BODENKUNDE UND BODENSCHUTZ
L'INSTITUT DE RECHERCHE DE LA SCIENCE ET DE LA PROTECTION DU SOL

.to benefit all

: na úžitok pre všetkých

ROČENKA PÔDNEJ SLUŽBY 2009

Pôdna služba bola zriadená zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane pôdy“) za účelom výkonu vysoko odborných činností ustanovených priamo v zákona o ochrane pôdy. Pôdna služba v spolupráci s orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy vykonáva odborný dohľad nad ochranou vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy, dohľad nad dodržiavaním a uplatňovaním ustanovení zákona o ochrane pôdy. V rámci odborného dohľadu Pôdna služba vykonáva prieskum a monitorovanie poľnohospodárskej pôdy; vedie databázu informácií o poľnohospodárskej pôde; spracúva návrhy opatrení na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou, eróziou, zhutnením, rizikovými látkami; spracúva odborné stanoviská pri zmene druhu poľnohospodárskeho pozemku, pri zmene nepoľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku a zalesnení poľnohospodárskej pôdy, pri rozhodovaní v pochybnostiach, či pozemok je alebo nie je poľnohospodárskou pôdou, pri rozhodovaní o záberoch poľnohospodárskej pôdy.

História právnej ochrany poľnohospodárskej pôdy na Slovensku

Históriu právnej ochrany poľnohospodárskej pôdy je možné rozdeliť na rady právnych predpisov ustanovujúcich ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktoré v jednotlivých obdobiach vznikali a určovali filozofiu a praktický výkon ochrany.

Nariadenie č. 56/1951 Sb. o rozšírení plochy ornej pôdy pre poľnohospodársku výrobu

- predchodca zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy
- prioritou bolo rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy
- okresné národné výbory určujú plochy, ktoré majú byť premenené na ornú pôdu
- zmena na ornú pôdu bola povinná
- výstavba bola plánovaná hlavne mimo ornej pôde a v stavebnom obvode obce
- výnimku z nariadenia mali orné a ostatné poľnohospodárske pôdy v užívaní vojenskej správy alebo slúžila pre potreby obrany štátu

Prvý rad právnych predpisov

Zákon č. 48/1959 Sb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu

- prvý zákon na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu v Európe
- doplnený vykonávacou vyhláškou č. 7/1960 Sb.
- prvý krát bol definovaný poľnohospodársky pôdny fond
- cieľom zákona je hlavne získať čo najväčšie plochy ornej pôdy
- výkon zákona zabezpečovali výkonné orgány okresných a miestnych národných výborov
- výkonné orgány krajských národných výborov si mohli vyhradit rozhodovanie v prípadoch závažnejších zásahov do poľnohospodárskej pôdy
- zavedená povinnosť vedenia registra PPF v obci
- evidencia bola vedená podľa jednotlivých sektoroch, vlastníkoch/užívateľoch, plochách a kultúrach, vedené boli aj všetky zmeny
- vlastník/užívateľ bol povinný hlásiť všetky zmeny výkonnému orgánu miestneho národného výboru

- zákon riešil:
 - rozhodovanie v pochybnosti či ide o PPF
 - rozširovanie PPF
 - rozhodovanie o odňatí poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe
 - podmienky ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití
 - zmeny v rámci PPF
 - povinnosť viesť v rámci jednotnej evidencie pôd prehľad o PPF v obci
 - ochrana PPF pri obhospodarovaní pozemkov a ich úpravách
- pri rozhodovaní o odňatí pôdy sa uplatňovali nasledovné zásady:
 - v prípade, že nebolo možné využiť nepoľnohospodársku pôdu, bolo potrebné použiť predovšetkým pôdu nižšej bonity a zvlášť chránená bola orná pôda
 - odnímať čo najnižšiu potrebnú výmeru
 - skrývať samostatne ornicu
 - povinnosť spätnej rekultivácie ihneď po ukončení stavby
- podmienky ochrany poľnohospodárskej pôdy boli definované pre jednotlivé spôsoby použitia (banská činnosť, budovanie komunikácií, priemyselných podnikov,Ď)
- zákon ustanovil aj povinnosť vyhodnocovania ekonomických strát na poľnohospodárskej výrobe, ku ktorým došlo odňatí, poľnohospodárskej pôdy

Druhý rad právnych predpisov

Zákon č. 53/1966 Sb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu

- doplnený vyhláškou č. 97/1966 Sb.
- významným doplnkom sú zákon ČSR č. 77/1969 Zb. a zákon SNR č. 179/1969 o štátnom fonde pre zúrodnenie pôd
- rozširovanie PPF má rovnakú podobu ako v predchádzajúcom zákone
- novinkou je povinnosť odvádzať určenú peňažnú čiastku, pokiaľ nepoľnohospodárska organizácia nezaistí využívanie potenciálnych pozemkov pre poľnohospodársku výrobu
- o odňatí poľnohospodárskej pôdy sa rozhoduje na troch stupňoch
- kompetencie boli rozdelené podľa veľkosti výmery odnímanej poľnohospodárskej pôdy na okresné národné výbory, krajské národné výbory, ministerstvo poľnohospodárstva, na Slovensku povereník SNR pre pôdohospodárstvo, po roku 1969 príslušné republikové ministerstvá
- nový ekonomický nástroj na ochranu PPF - odvody za zábery poľnohospodárskej pôdy
- čiastku predpisoval okresný národný výbor

- čiastka bola odvádzaná do štátneho rozpočtu a fondov jednotlivých poľnohospodárskych družstiev, neskôr do štátneho fondu na zúrodnenie pôdy
- čistky boli evidované tak, aby mohli byť použité na rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä na zúrodnenie a rekultivácie
- odvody sa predpisovali pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy, kde hodnota ročnej produkcie rastlinnej výroby z 1 ha pri riadnom hospodárení prevyšovala 1500 Kčs a pri lúkach a pasienkoch 750 Kčs
- za dočasné odňatie sa každoročne po dobu dočasného záberu odvádzali odvody vo výške hrubej produkcie rastlinnej výroby dosahovanej na odňatej pôde
- zákon stanovil aj prípady oslobodenia od spoplatnenia odvodov a to:
 - v zastavanom území obce
 - pre výstavbu líniových dopravných stavieb a letísk
 - za účelom investícií do pôdy pre zintenzívnenie poľnohospodárskej výroby a zvýšenie jej produktivity a pre ťažbu rašeliny na poľnohospodárske účely
 - pre zriaďovanie I. stupňov zdrojov pitnej vody pre hromadné zásobovanie obyvateľstva
 - za účelom začlenenia do lesného fondu v záujme lepšieho využitia
 - pre umiestnenie signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek pre geodetické účely,
 - pre umiestnenie prečerpávacích staníc, vrtov, studní a staníc podzemného a nadzemného vedenia pokiaľ plocha nepresahuje 55 m²
 - pre účely ochrany prírody alebo pre archeologický výskum a výkopy
 - k poľnohospodárskym účelom po dobu kratšiu ako jeden rok vrátane uvedenia pôdy do pôvodného stavu

Tretí rad právnych predpisov

Zákon č. 75/1976 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu

- súčasne s novelou bola vydaná aj vykonávacia vyhláška č. 142/1976 Zb., ktorú v roku 1987 nahradila vyhláška č. 36/1987 Zb., ktorou sa upravili niektoré podrobnosti ochrany PPF
- zákon zakazuje odnímať poľnohospodárskej výrobe:
 - ornú pôdu vedenú v 1. a 2. bonitnej triede, a ak sa takáto pôda v obci nenachádza, ornú pôdu v dvoch najlepších skupinách kvality
 - ornú pôdu, na ktorej boli investičné opatrenia na zvýšenie poľnohospodárskej výroby
 - poľnohospodársku pôdu, na ktorej sú chmelnice, vinice, intenzívne obhospodarované sady a zeleninárske plochy
 - pôdu za účelom výstavby rekreačných chát a objektov
- zákon upravil aj výnimku pre zvlášť dôležité investičné akcie alebo ťažbu

- na účely zalesnenia mohli byť využité iba pôdy na extrémnych svahoch, kamenité, trvalo zamokrené bez možnosti odvodnenia, s nepatrnou hrúbkou ornice, neprístupné mechanizácii alebo nevhodné pre rekultiváciu
- s novelizovaným zákonom o ochrane PPF bol vydaný i zákon SNR č. 78/1976 Zb. o pôsobnosti orgánov ochrany PPF, nariadenie vlády ČSSR č. 102/1976 Zb. o odstraňovaní ekonomickej ujmy socialistických poľnohospodárskych organizácií a nariadenie vlády ČSSR č. 103/1976 Zb. o sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe

Štvrtý rad právnych predpisov

Zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu

- zákon dopĺňa nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF a nariadenie vlády SR č. 76/1993 Z.z., ktorým sa upravujú podmienky a spôsob poskytovania prostriedkov Štátneho fondu ochrany a zveľaďovania PPF (ŠFOZ PPF)
- v roku 1994 vydalo MP SR v súlade so splnomocnením v zmysle zákona o ochrane PPF, rozhodnutie MP SR č. 531/1994-540 o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok
- dôvodom pre nové vydanie zákona bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990
- zákon vyhradzuje pohyb na PPF celospoločenskej kontrole
- výkonom ustanovení zákona sú poverené orgány ochrany PPF (ministerstvo, krajské a okresné úrady)
- zákon upúšťa od princípov rozširovania výmery poľnohospodárskej pôdy ako aj od povinnosti využívania poľnohospodárskej pôdy na poľnohospodárske účely
- zákon rešpektuje a uplatňuje vlastnícke aj užívateľské práva a povinnosti
- zákon rieši odstránenie poškodenia prirodzených vlastností poľnohospodárskej pôdy
- pre potreby ochrany poľnohospodárskej pôdy z dôvodu jej ohrozenia ustanovuje osobitnú sústavu obhospodarovania (OSO PPF) a úhradu vzniknutej majetkovej ujmy
- zákonom je zriadený Štátny fond ochrany a zveľadenia poľnohospodárskeho pôdneho fondu
- zdrojom fondu sú pokuty a odvody podľa tohto zákona

Zákon č. 83/2000 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- novela priamo ustanovuje podmienky a povinnosti vzťahujúce sa na ochranu poškodeného PPF s riešením finančnej pokuty odvádzanej do ŠFOZ PPF a úhradu majetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku vyhlásenia OSO PPF
- novelizovaný zákon sprísnil režim odnímania najkvalitnejších a najúrodnejších poľnohospodárskych pôd

Piaty rad právnych predpisov

- schváleniu 5. rady právnych predpisov predchádzalo schválenie dokumentu „Zásadnej štátnej pôdnej politiky“

Zákon č. 518/2003 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov

- prvý krát zriaďuje krajské a obvodné pozemkové úrady ako orgány štátnej správy v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy a upravuje ich kompetencie
- nadriadeným odvolacím orgánom je ministerstvo pôdohospodárstva SR
- možnosť previesť pozemky vo vlastníctve štátu na obce, pokiaľ sú určené v záväznej časti územného plánu obce na bývanie formou nájomných bytov vo vlastníctve obce

Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- ruší zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z.
- zavádza novú koncepciu ochrany poľnohospodárskej pôdy
- zriaďuje Pôdnu službu v rámci odbornej činnosti pre oblasť ochrany poľnohospodárskej pôdy na Výskumnom ústave pôdoznalectva a ochrany pôdy
- ruší odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy a určuje pôdy s BPEJ v 1. až 4. skupiny kvality ako zákonom chránené

- stanovuje limitné hodnoty pre kontamináciu, vodnú a veternú eróziu, úbytok organickej hmoty, zhutnenia poľnohospodárskej pôdy
- zákon dopĺňa vyhláška 508/2004 Z.z., ktorá ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a vykonaní skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy, spracúvaní projektu rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy, vyhodnotení dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

Zákon č. 219/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z.z.

- ide o priamu novelu zákona 220/2004 Z.z.
- znovu zavádza spoplatnenie záberov poľnohospodárskej pôdy
- spoplatnené sú zábery poľnohospodárskych pôd s BPEJ zaradenou v 1. až 4. skupine kvality
- zákon zároveň určuje podmienky oslobodenia od odvodov
- zákon dopĺňa nariadenie vlády 376/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška odvodu a spôsob platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy

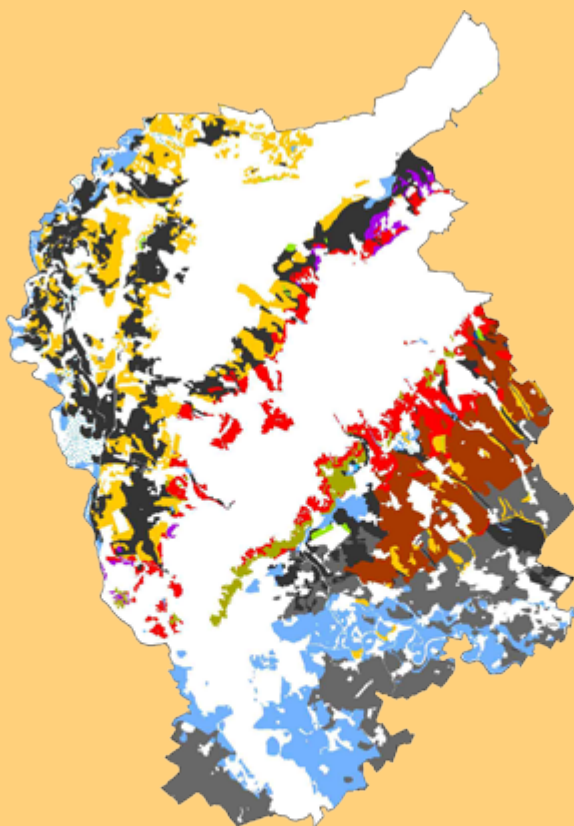
Bratislavský kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	2054 km ²
Počet obyvateľov:	616 578
Hustota obyvateľstva:	300,2 obyv./km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	45,6 %

Hlavné pôdne typy v Bratislavskom kraji

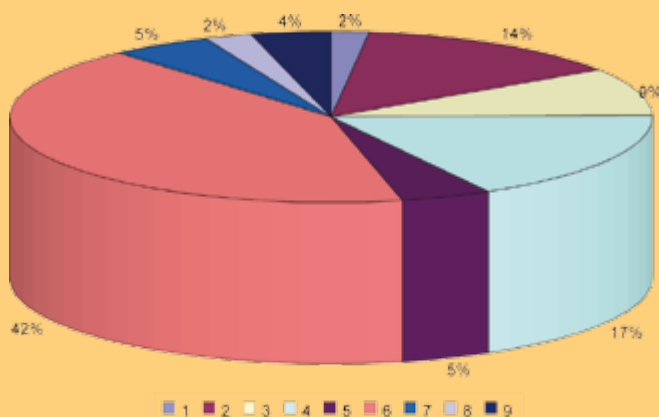
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

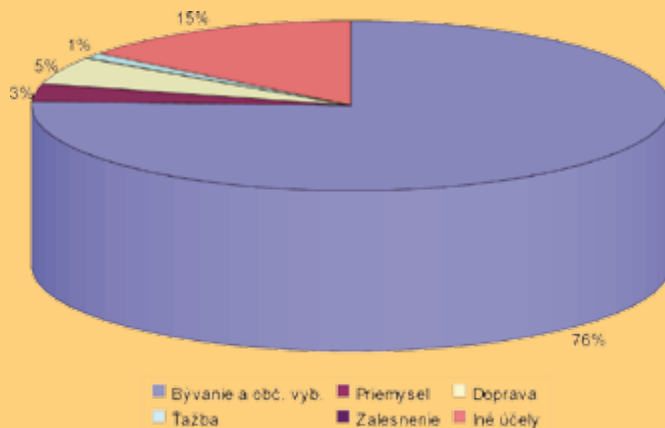
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Bratislavskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha): <small>Zosúladenie druhu pozemku s katastrom</small>	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	6,6	Bývanie a obč. vyb.	260,5	§ 8	0,0
2	47,4	Priemysel	11,6	§ 9	627,5
3	31,0	Doprava	18,2	§ 10	3,3
4	58,9	Ťažba	3,7	§ 11	5,7
5	15,7	Zalesnenie	0,0	§ 19	2,7
6	144,6	Iné účely	49,9	Spolu	639,3
7	17,5	Spolu	343,8		
8	8,2				
9	13,9				
Spolu	343,8				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín
v Bratislavskom kraji

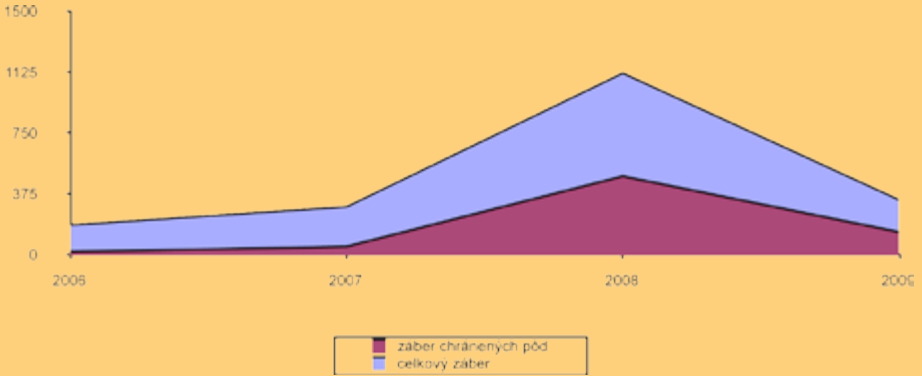

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia
v Bratislavskom kraji

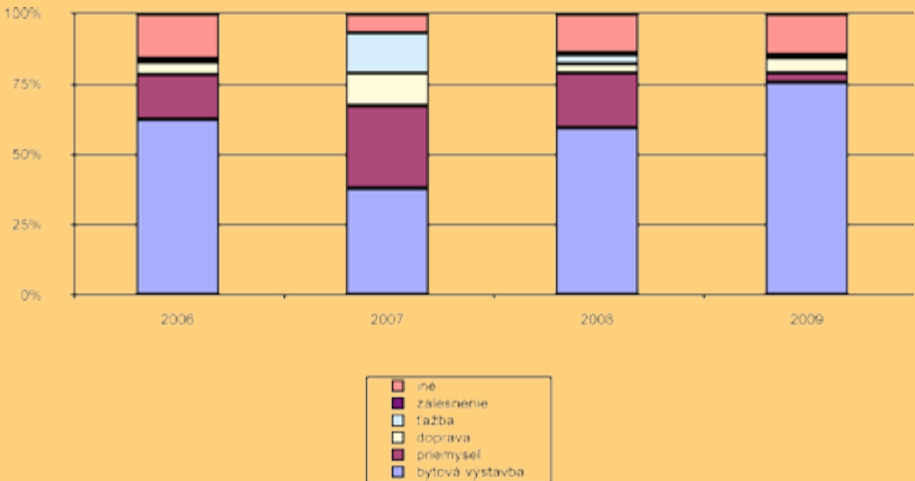

V Bratislavskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 343,8 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 144 ha chránených pôd, čo tvorí 41,9%. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 15,1 ha čo spolu tvorí záber **358,9 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 639,3 ha poľnohospodárskej pôdy.

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Bratislavskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Bratislavskom kraji (2006 – 2009)

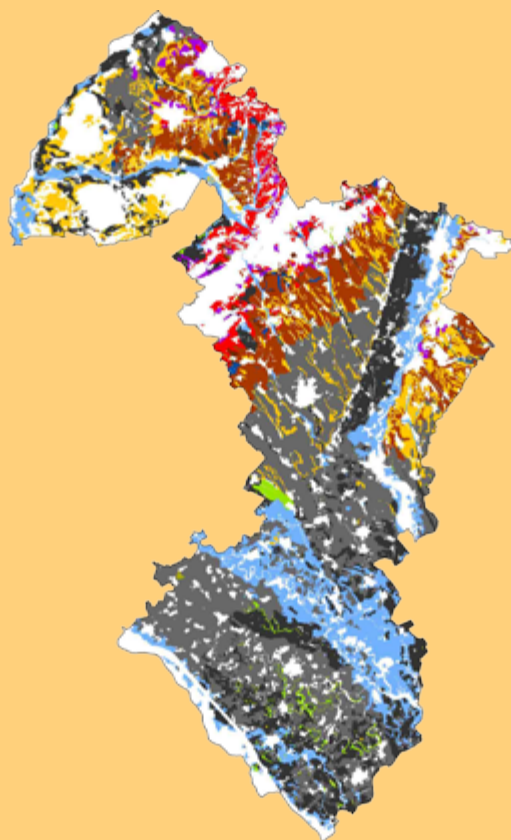
Trnavský kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	4147 km ²
Počet obyvateľov:	559 934
Hustota obyvateľstva:	135 obyv./km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	70,4 %

Hlavné pôdne typy v Trnavskom kraji

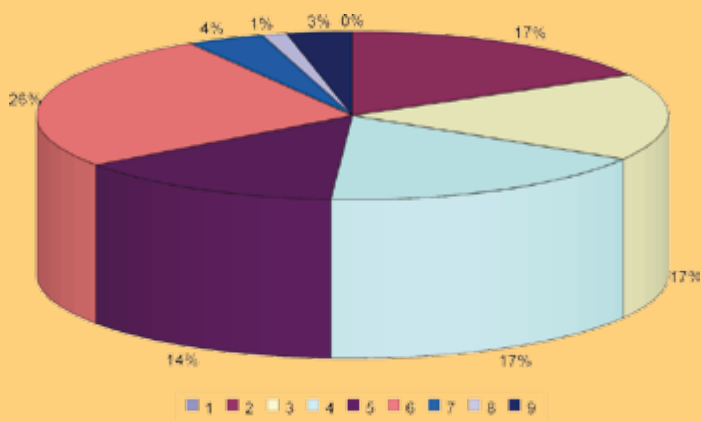
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

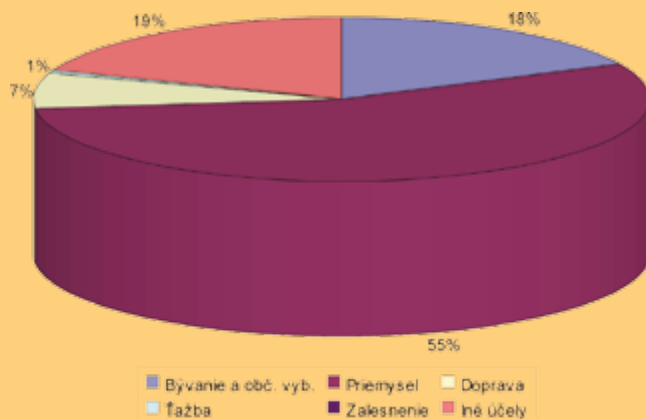
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Trnavskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha):	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	293,9	Bývanie a obč. vyb.	219,3	§8	0
2	553,4	Priemysel	616,0	§9	6,2
3	58,8	Doprava	5,4	§10	0,4
4	42,1	Ťažba	21,3	§11	6,5
5	19,1	Zalesnenie	0,0	§19	4,8
6	115,0	Iné účely	287,0	Spolu	17,9
7	66,2	Spolu	1149,1		
8	0,5				
9	0,2				
Spolu	1149,1				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Trnavskom kraji

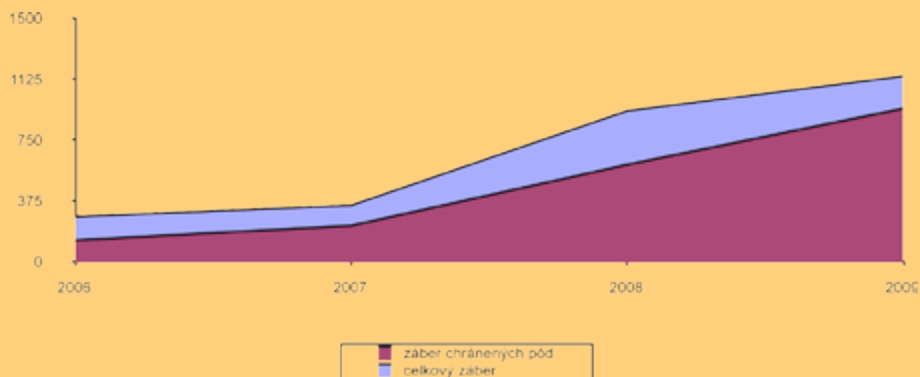

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Trnavskom kraji

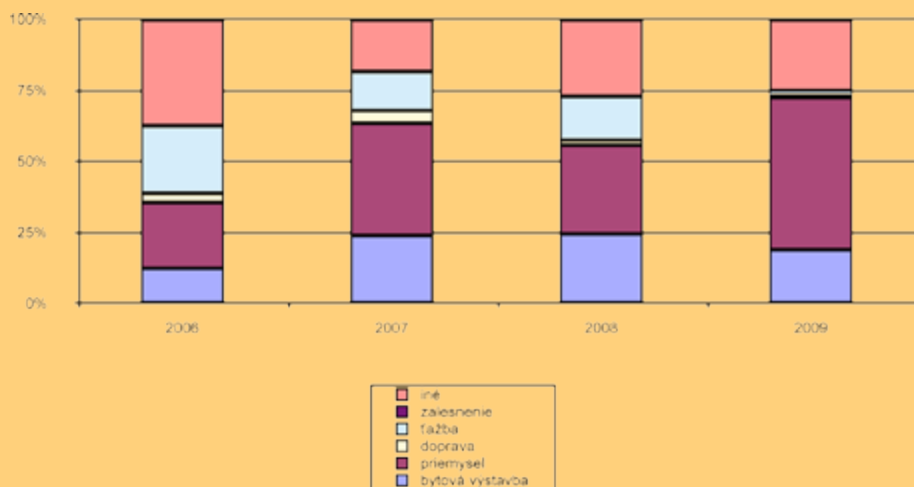

V Trnavskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 1149,1 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 948,2 ha chránených pôd, čo tvorí 82,5%. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 21,5 ha čo spolu tvorí záber **1170,6 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 17,9 ha poľnohospodárskej pôdy.

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Trnavskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Trnavskom kraji (2006 – 2009)

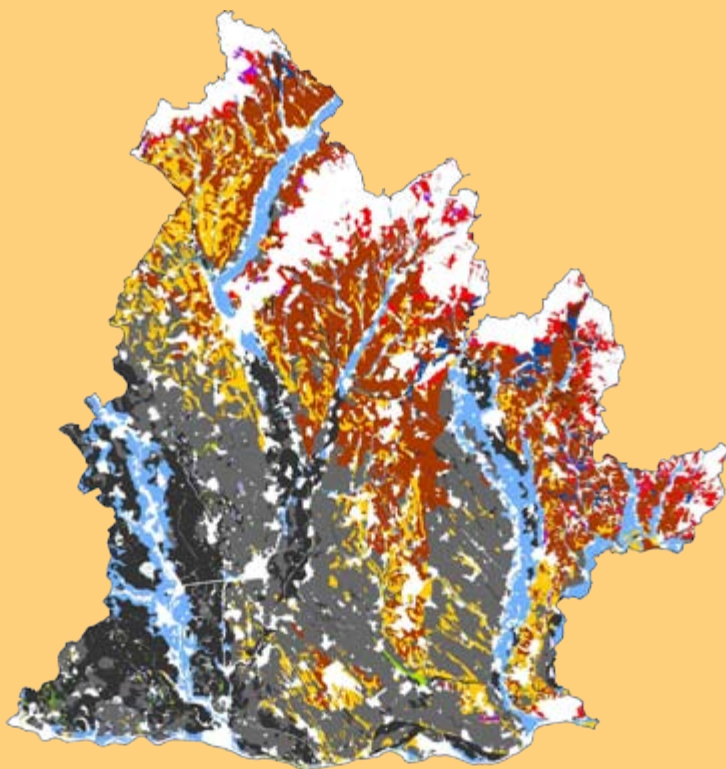
Nitriansky kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	6344 km ²
Počet obyvateľov:	706 375
Hustota obyvateľstva:	111,3 ob/km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	73,9 %

Hlavné pôdne typy v Nitrianskom kraji

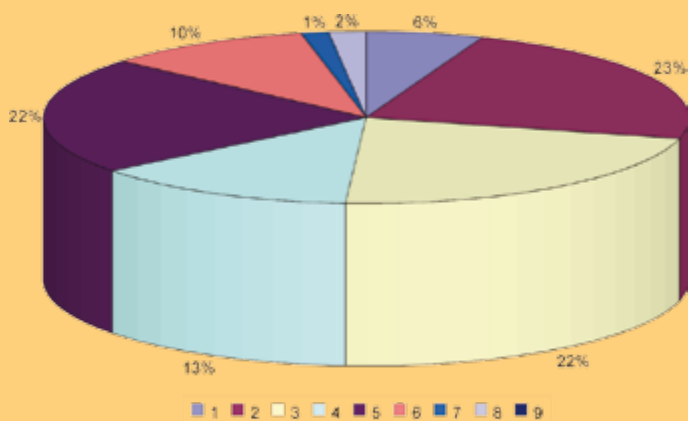
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

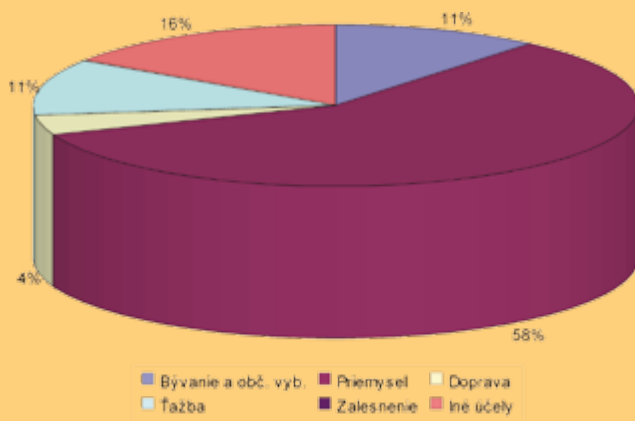
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Nitrianskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha):	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	22,6	Bývanie a obč. vyb.	42,8	§ 8	0,0
2	88,6	Priemysel	222,7	§ 9	67,0
3	84,9	Doprava	15,2	§ 10	7,7
4	51,3	Ťažba	43,6	§ 11	46,2
5	84,4	Zalesnenie	0,0	§ 19	15,8
6	40	Iné účely	60,0	Spolu	136,6
7	5,3	Spolu	384,3		
8	7,2				
9	0,0				
Spolu	384,3				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Nitrianskom kraji

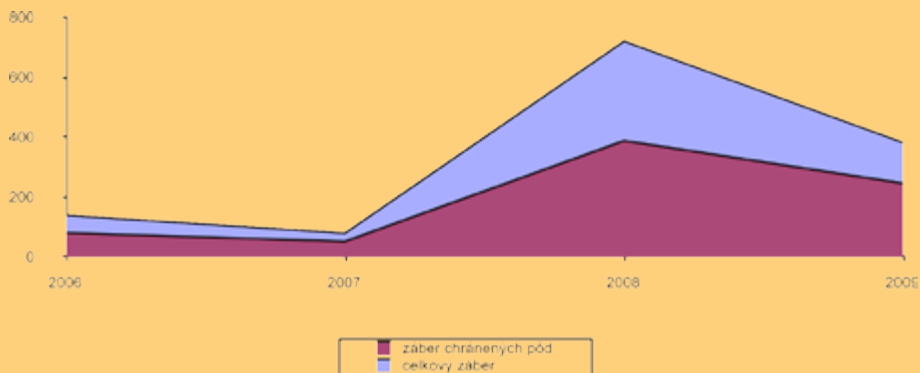

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Nitrianskom kraji

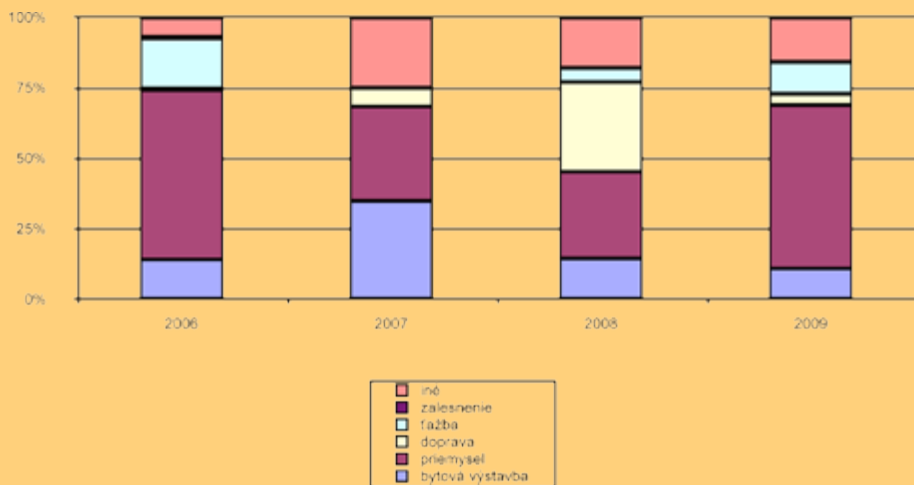

V Nitrianskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 384,3 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 247,4 ha chránených pôd, čo tvorí 64,4%. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 44,9 ha čo spolu tvorí záber **429,2 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 17,9 ha poľnohospodárskej pôdy.

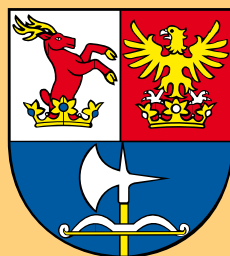
Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Nitrianskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Nitrianskom kraji (2006 – 2009)

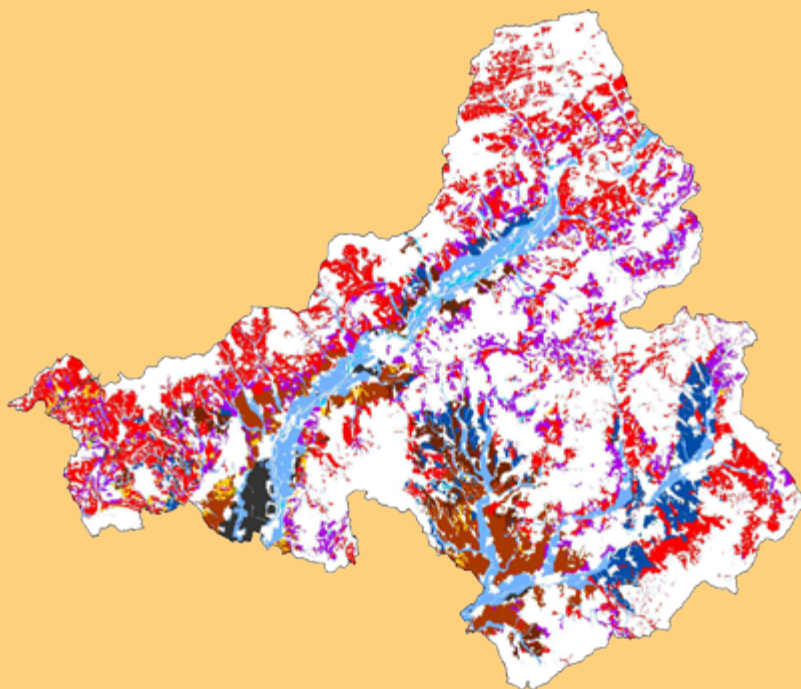
Trenčiansky kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	4501 km ²
Počet obyvateľov:	599 899
Hustota obyvateľstva:	133,3 ob/km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	41,2 %

Hlavné pôdne typy v Trenčianskom kraji

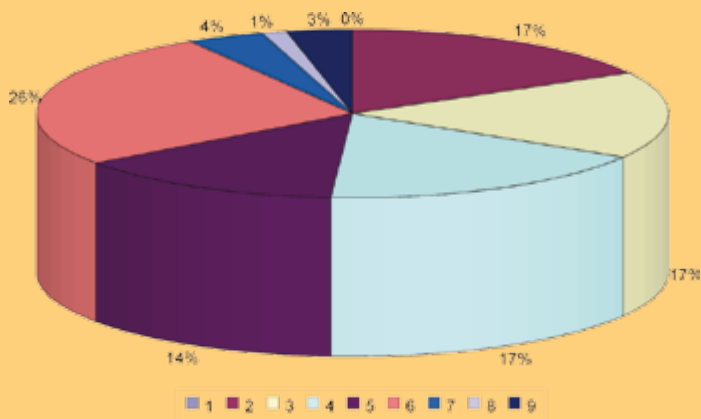
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

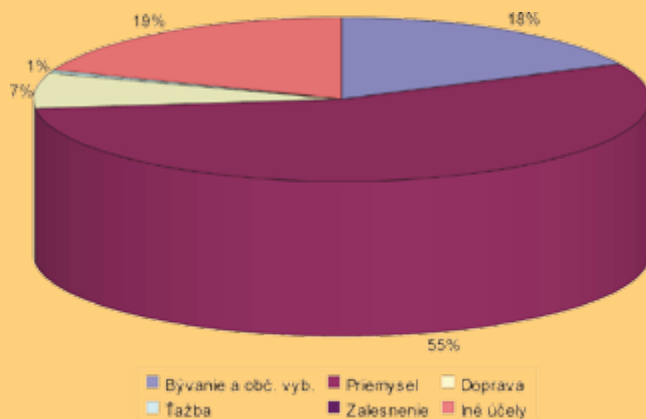
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Trenčianskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha):	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	0,0	Bývanie a obč. vyb.	37,0	§8	0,0
2	35,0	Priemysel	114,1	§9	14,6
3	34,5	Doprava	14,4	§10	45,3
4	36,0	Ťažba	1,2	§11	13,8
5	28,7	Zalesnenie	0,0	§19	7,8
6	54,5	Iné účely	39,8	Spolu	81,4
7	8,2	Spolu	206,5		
8	2,6				
9	6,9				
Spolu	206,5				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Trenčianskom kraji

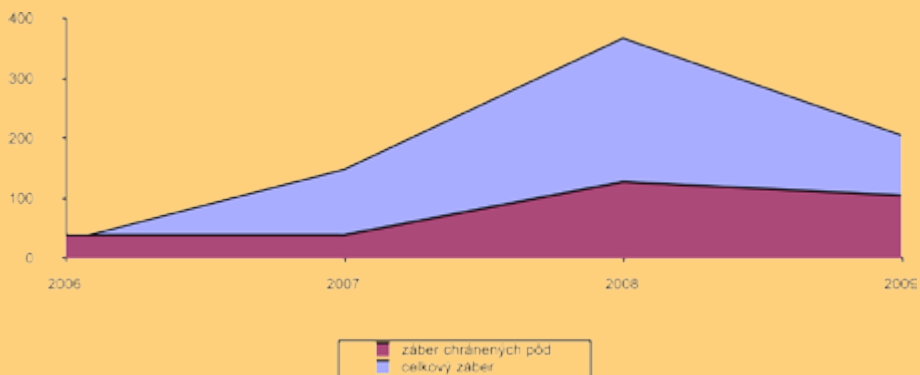

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Trenčianskom kraji

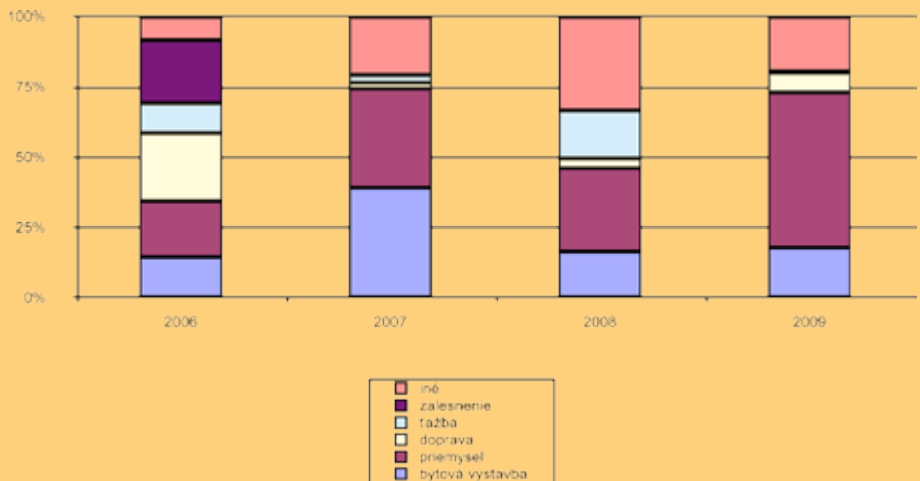

V Trenčianskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 206,5 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 105,5 ha chránených pôd, čo tvorí 51,1%. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 18,1 ha čo spolu tvorí záber **224,6 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 81,4 ha poľnohospodárskej pôdy.

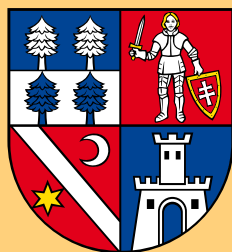
Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Trenčianskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Trenčianskom kraji (2006 – 2009)

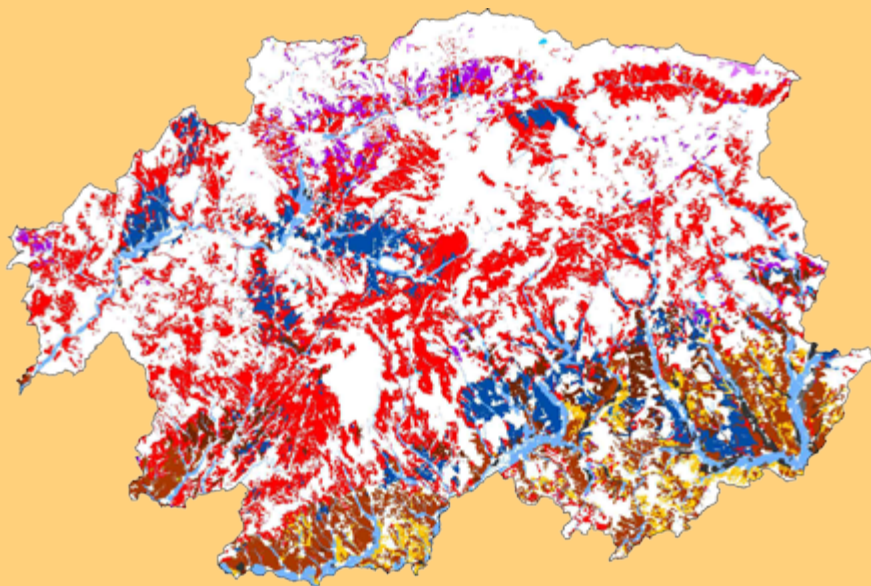
Banskobystrický kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	9454 km ²
Počet obyvateľov:	653 697
Hustota obyvateľstva:	69,1 ob./km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	44,2 %

Hlavné pôdne typy v Banskobystrickom kraji

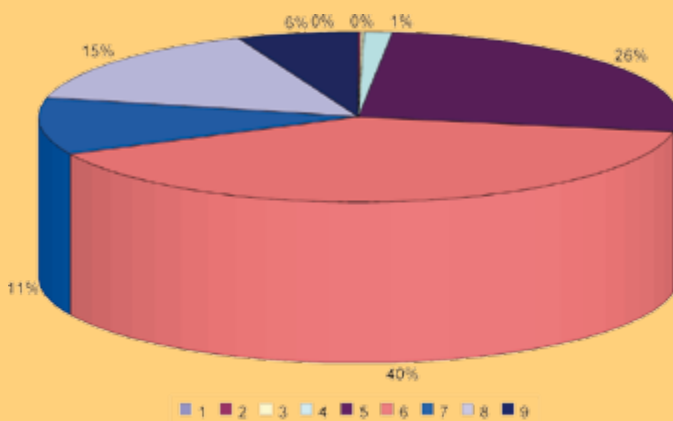
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

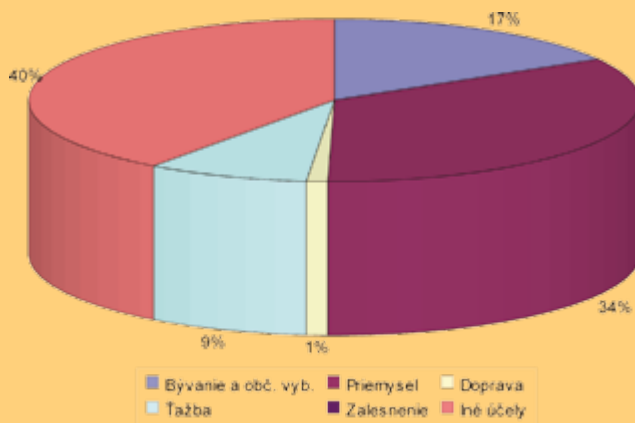
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Banskobystrickom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha):	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	0,0	Bývanie a obč. vyb.	31,7	§ 8	0,0
2	0,2	Priemysel	64,6	§ 9	22,2
3	0,4	Doprava	2,1	§ 10	88,3
4	2,7	Ťažba	16,4	§ 11	33,4
5	49,8	Zalesnenie	0,0	§ 19	8,3
6	76,6	Iné účely	76,4	Spolu	152,2
7	20,7	Spolu	191,3		
8	29,1				
9	11,8				
Spolu	191,3				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín
v Banskobystrickom kraji

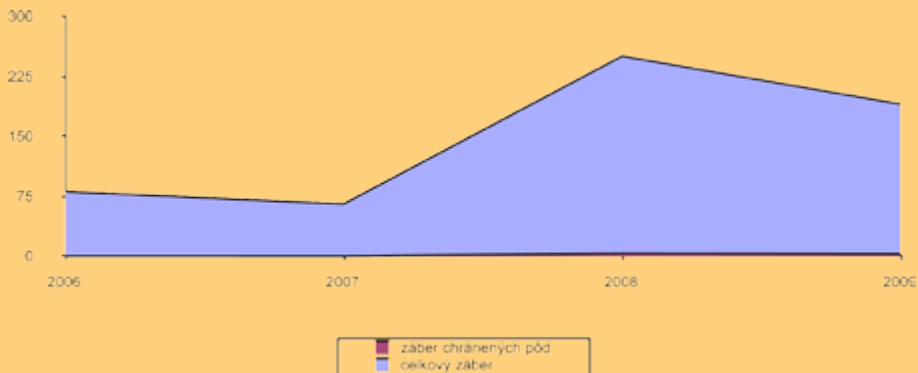

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia
v Banskobystrickom kraji

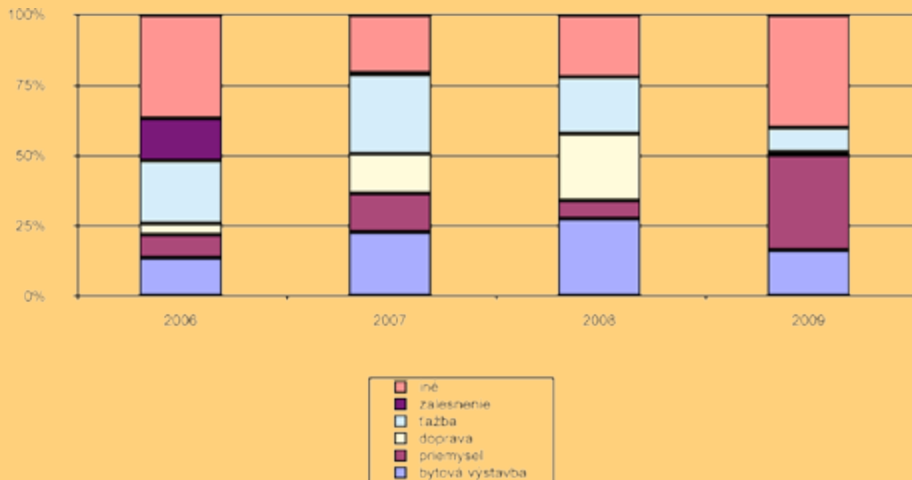

V Banskobystrickom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 191,3 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 3,3 ha chránených pôd, čo tvorí 1,7 %. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 21,8 ha čo spolu tvorí záber **213,1 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 152,2 ha poľnohospodárskej pôdy.

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Banskobystrickom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Banskobystrickom kraji (2006 – 2009)

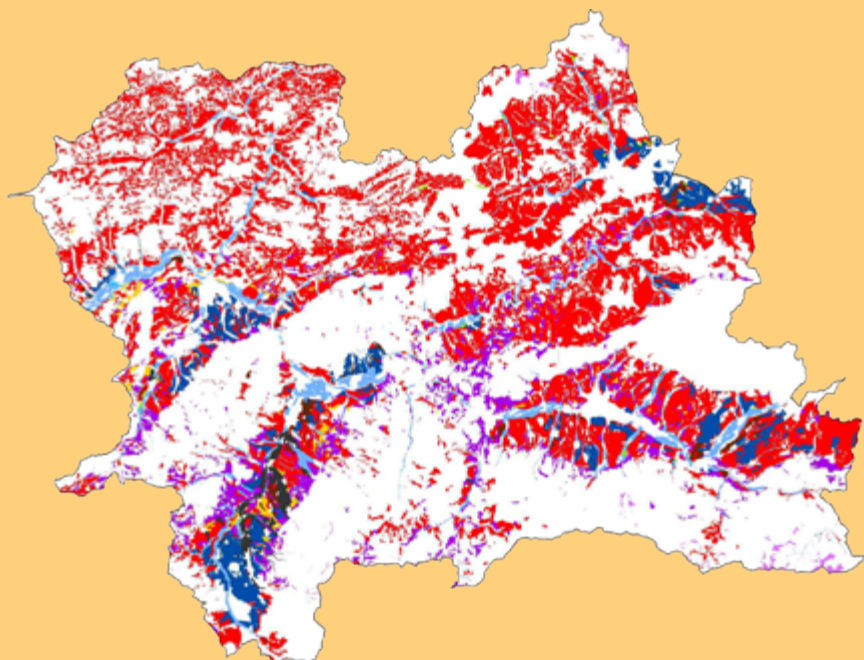
Žilinský kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	6811 km ²
Počet obyvateľov:	696 347
Hustota obyvateľstva:	102,2 ob/km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	36 %

Hlavné pôdne typy v Žilinskom kraji

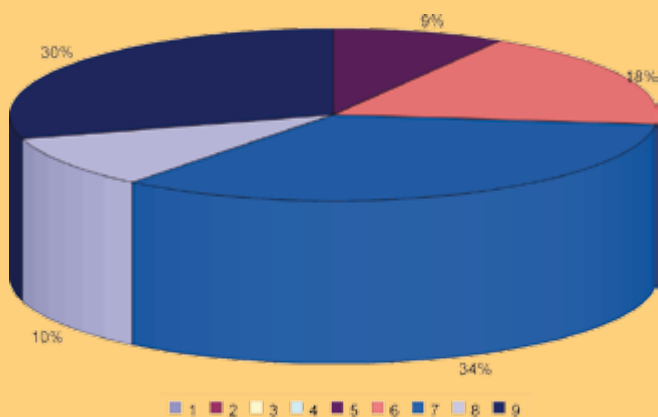
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

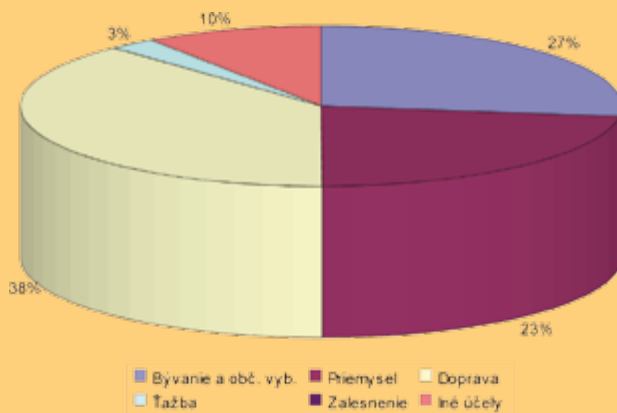
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Žilinskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha): <small>Zosúladenie druhu pozemku s katastrom</small>	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	0,0	Bývanie a obč. vyb.	53,6	§ 8	0,0
2	0,0	Priemysel	45,3	§ 9	9,4
3	0,0	Doprava	75,1	§ 10	10,9
4	0,0	Ťažba	5,0	§ 11	11,9
5	17,0	Zalesnenie	0,0	§ 19	14,9
6	36,0	Iné účely	19,0	Spolu	47,1
7	67,1	Spolu	19,0		
8	19,5				
9	58,4				
Spolu	198,0				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Žilinskom kraji

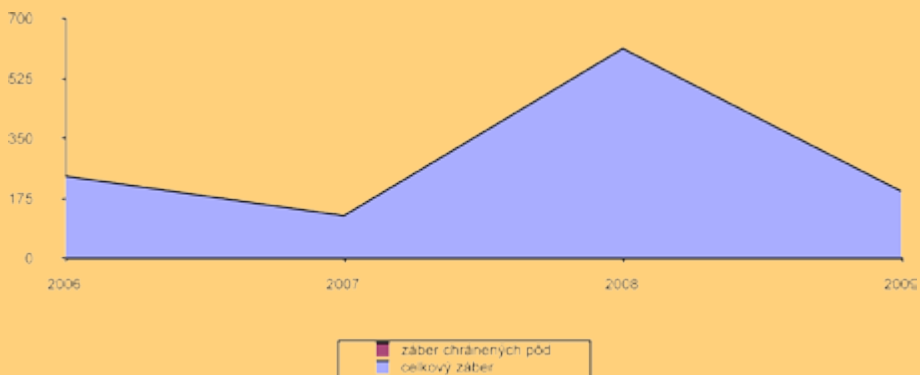

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Žilinskom kraji

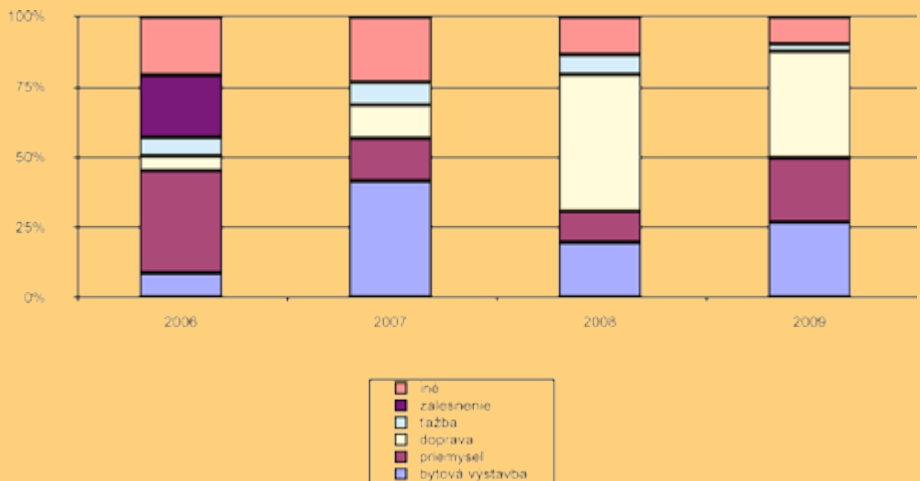

V Žilinskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 198 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 0 ha chránených pôd. Podľa §17, ods. 3 sa zabrálo 29,5 ha čo spolu tvorí záber **227,5 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 47,1 ha poľnohospodárskej pôdy.

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Žilinskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Žilinskom kraji (2006 – 2009)

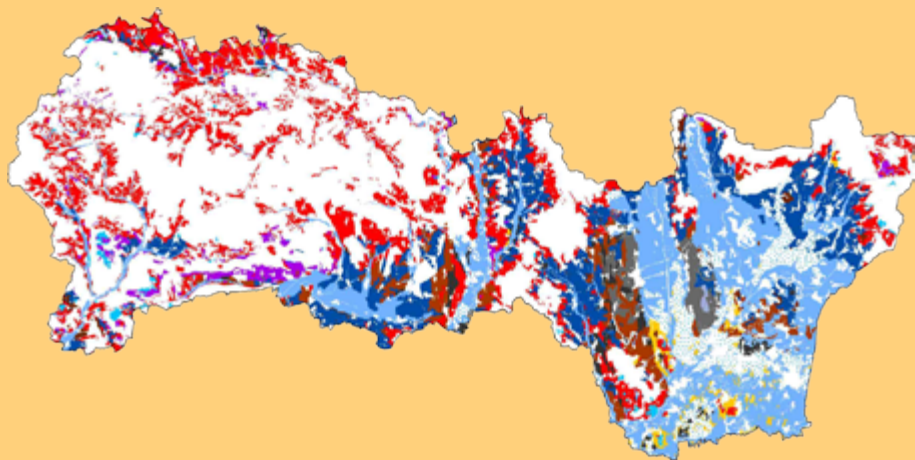
Košický kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	6751 km ²
Počet obyvateľov:	775 509
Hustota obyvateľstva:	114,9 ob/km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	50 %

Hlavné pôdne typy v Košickom kraji

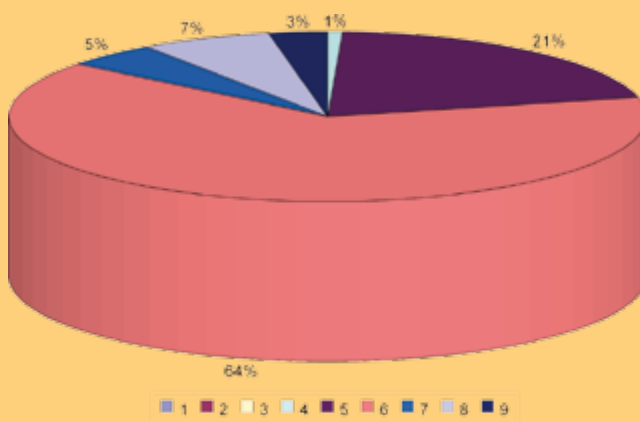
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

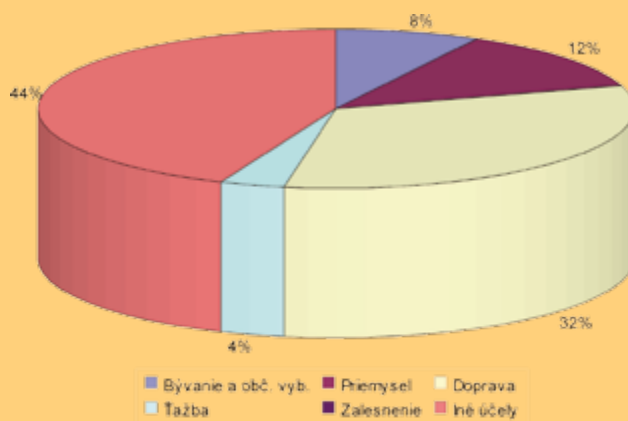
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Košickom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha): <small>Zosúladenie druhu pozemku s katastrom</small>	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	0,0	Bývanie a obč. vyb.	17,7	§8	0,0
2	0,0	Priemysel	28,0	§9	54,8
3	0,0	Doprava	72,9	§10	64,9
4	1,7	Ťažba	7,9	§11	17,5
5	46,3	Zalesnenie	0,0	§19	4,4
6	144,3	Iné účely	98,2	Spolu	141,7
7	10,7	Spolu	224,6		
8	15,0				
9	6,7				
Spolu	224,6				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Košickom kraji

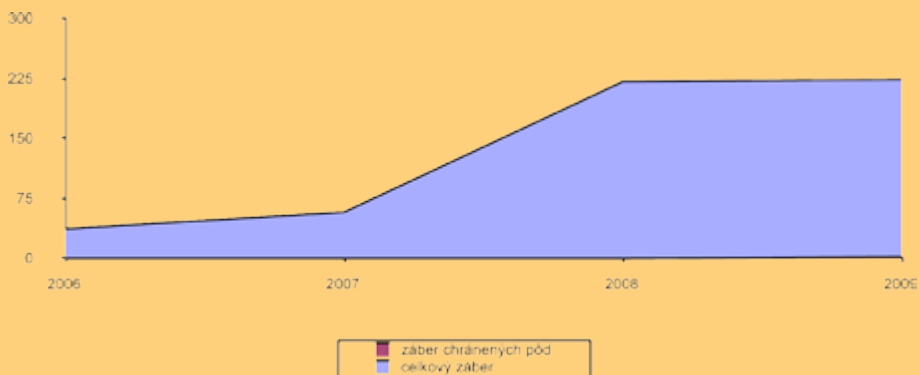

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Košickom kraji

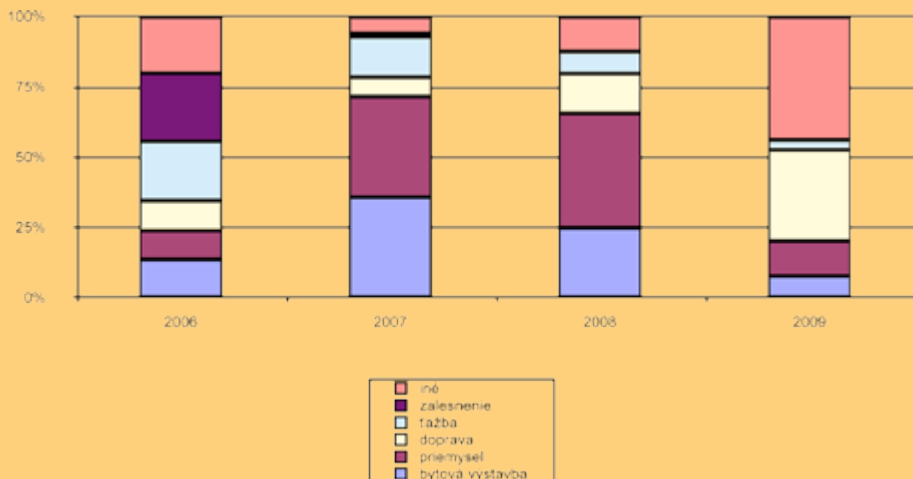

V Košickom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 224,6 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 1,7 ha chránených pôd, čo tvorí 0,8%. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 12,4 ha čo spolu tvorí záber **237 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 141,7 ha poľnohospodárskej pôdy.

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Košickom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Košickom kraji (2006 – 2009)

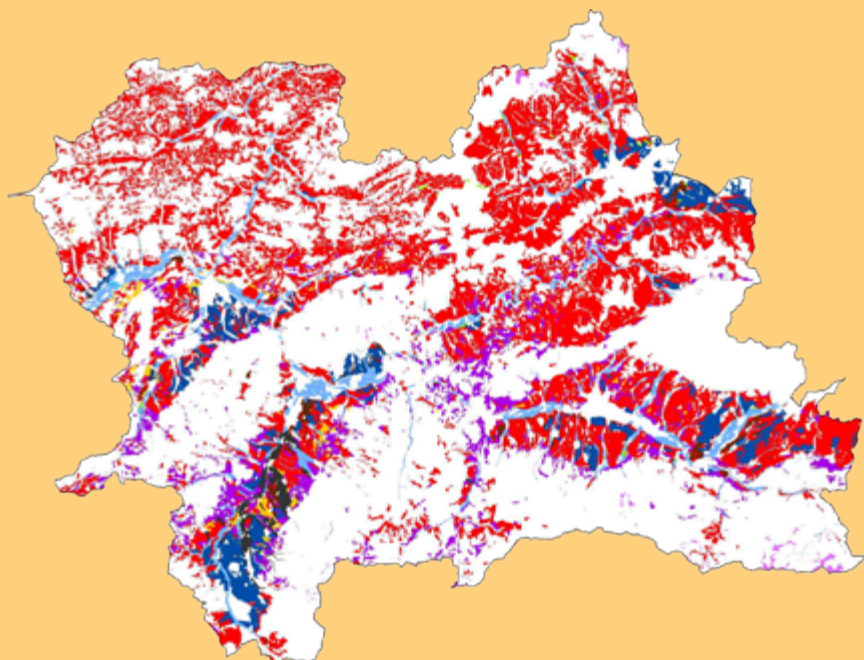
Prešovský kraj

Všeobecná charakteristika

Rozloha:	8972 km ²
Počet obyvateľov:	803 955
Hustota obyvateľstva:	89,6 ob/km ²
Percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy k celkovej výmere kraja:	42,8%

Hlavné pôdne typy v Prešovskom kraji

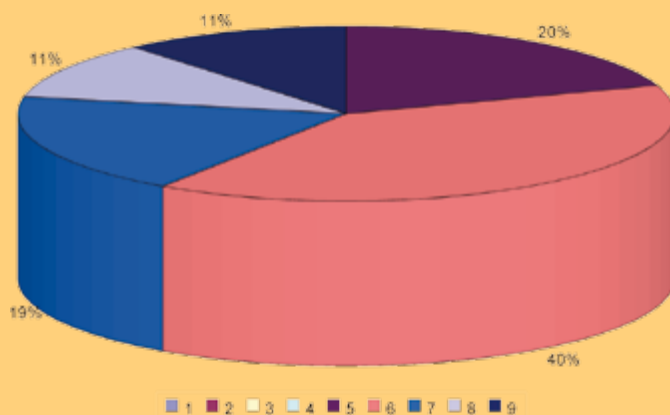
Legenda

Fluvizeme	Luvizeme	Litozeme a rankre	Rendziny
Čiernice	Hnedozeme	Organozeme	Regozeme
Gleje	Kambizeme	Pseudogleje	Slaniská a slance
Černozeme	Kultizeme	Podzoly	

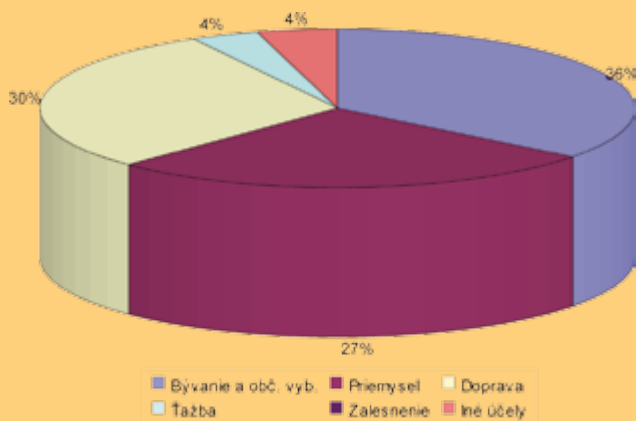
Záber poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 v Prešovskom kraji

Podľa kvalitatívnych skupín (ha):		Podľa účelu použitia (ha):		Na základe zmien druhu pozemku (ha):	
Kvalit. skupina	Výmera (ha)	Účel použitia	Výmera (ha)	Zmena	Výmera (ha)
1	0,0	Bývanie a obč. vyb.	48,4	§8	0,0
2	0,0	Priemysel	36,6	§9	38,3
3	0,0	Doprava	40,4	§10	119,2
4	0,0	Ťažba	5,0	§11	15,7
5	29,6	Zalesnenie	0,0	§19	7,3
6	54,0	Iné účely	5,9	Spolu	180,4
7	25,5	Spolu	136,3		
8	14,5				
9	15,3				
Spolu	136,3				

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Prešovskom kraji

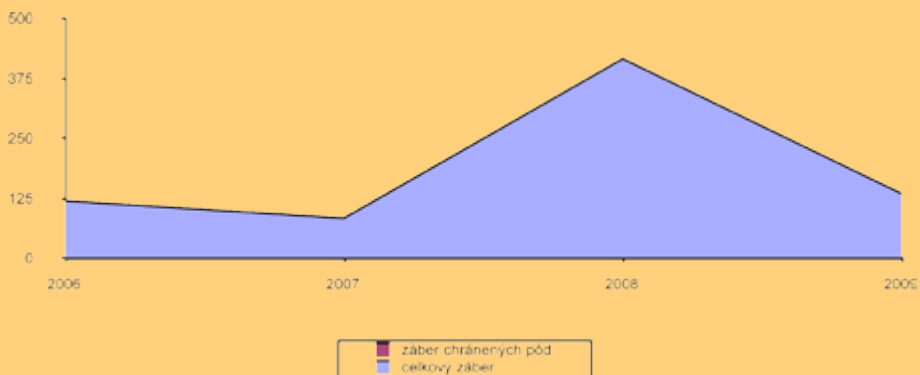

Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia v Prešovskom kraji

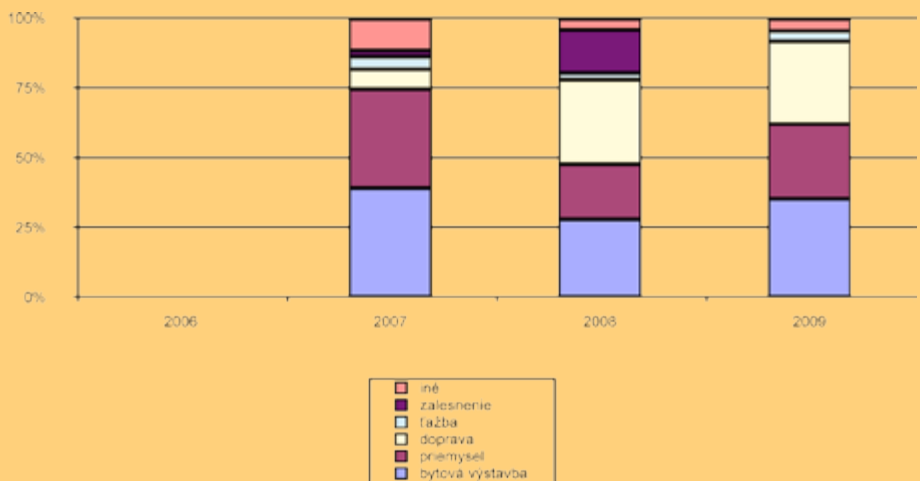

V Prešovskom kraji bolo v roku 2009 podľa §17 zabraných 136,3 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 0 ha chránených pôd. Podľa §17, ods. 3 sa zabralo 24 ha čo spolu tvorí záber **160,3 ha**. Na základe zmeny druhu pozemku ubudlo 180,4 ha poľnohospodárskej pôdy.

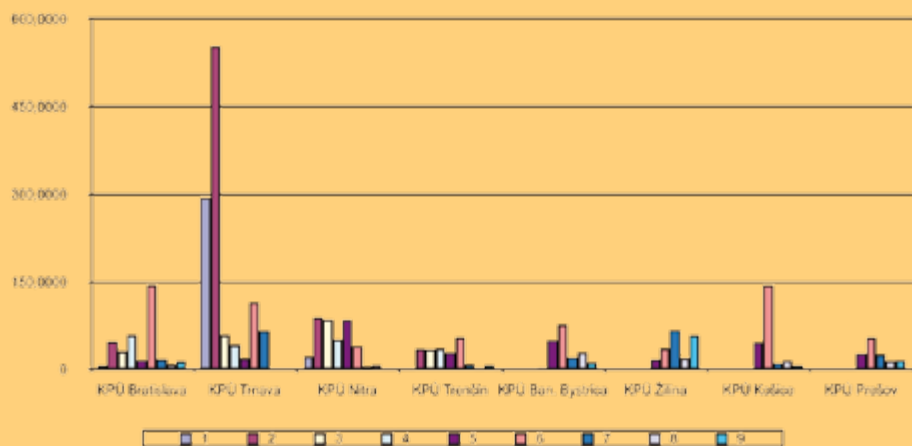
Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa kvalitatívnych skupín v Prešovskom kraji (2006 – 2009)

Vývoj záberov poľnohospodárskej pôdy podľa účelu využitia v Prešovskom kraji (2006 – 2009)

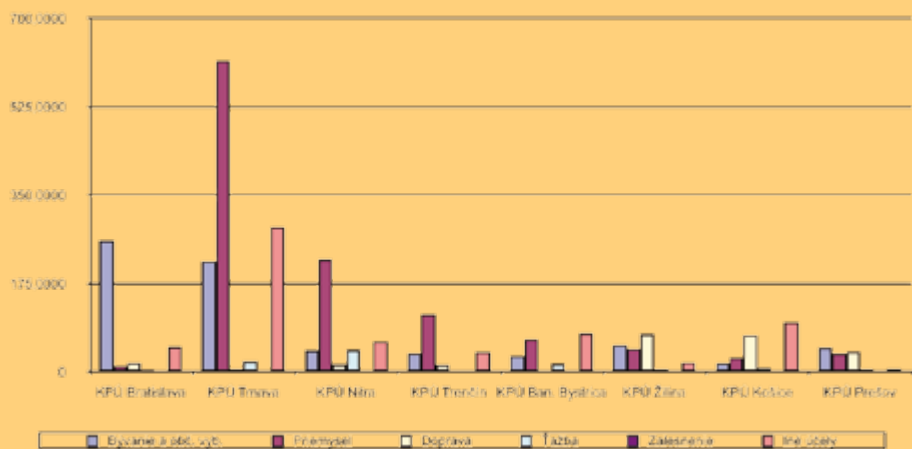

Zábery poľnohospodárskej pôdy v jednotlivých krajoch podľa účelu použitia

Najčastejším účelom použitia odňatých pôd bol priemysel (1138,8 ha) a bývanie a občianska vybavenosť (711 ha). Ide o dlhodobu pretrvávajúcu trend.

Zábery poľnohospodárskej pôdy v jednotlivých krajoch podľa kvalitatívnych skupín

Celkovo na základe rozhodnutí obvodných pozemkových úradov podľa §17 zákona č. 220/2004 Z.z. bolo v roku 2009 odňatých 3021 ha, čiže došlo k poklesu asi o 60% oproti roku 2008 (5015 ha).

Odborné služby a poradenstvo

- odborné stanoviská pri zmene druhu pozemku
- odborné stanoviská pri návrhoch na nepoľnohospodárske využitie
- projekty rekultivácii poškodených pôd
- projekty bilancie skrývky humusového horizontu pre trvalé alebo dočasné odňatie z PPF
- projekty rekultivácií dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy
- terénny pôdoznalecký prieskum
- hodnotenie kvality pôdy pre potreby pozemkových úprav (erózna ohrozenosť, BPEJ)
- návrhy ekostabilizačných opatrení na pôde
- projekty aplikácie čistiarenských kalov do pôdy

Prieskum a identifikácia ohrozenia kvality pôdy

- eróziou
- zhutnením
- deficitom organickej hmoty
- znečistením (kontamináciou)
- iné

Náš cieľ

- pomáhať vlastníkom a užívateľom poľnohospodárskej pôdy pri správnom využívaní a ochrane pôdy
- získať, spracovať a poskytovať informácie o pôde, jej kvalite a ohrození
- spracovať návrhy opatrení na ochranu pôdy pred degradáciou
- vypracovať na požiadanie expertné posudky o kvalite pôdy a dodržiavaní zásad správnej poľnohospodárskej praxe
- vypracovávať odborné stanoviská pri rozhodovaní orgánov ochrany pôdy
- zvyšovať environmentálne povedomie verejnosti vo vzťahu k pôde a jej ochrane

Kontakty

Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy

Gagarinova 10

827 13 Bratislava

Tel. +421/2/48 206 906

Fax. +421/2/48 206 914

E-mail: p.bezak@vupop.sk

Externé pracoviská:

Mládežnícka 36

974 04 Banská Bystrica

Tel. +421/48/41 304 72

Fax. +421/48/41 352 72

E-mail: j.kobza@vupop.sk

Raymanova 1

080 01 Prešov

Tel. +421/51/77 24 356

Fax. +421/51/77 23 184

E-mail: j.vilcek@vupop.sk

Aktivity Pôdnej služby v roku 2009

Druh aktivity	Pracovisko BA	Pracovisko BB	Pracovisko PO	VÚPOP spolu
odborné stanovisko k zmene druhu pozemku	16	0	16	32
odborné stanovisko k rozhodnutiu v pochybnostiach	26	24	1	51
odborné stanovisko k neoprávnenému záberu				
poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel	22	12	0	34
ochrana poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou, eróziou, zhutnením, pred rizikovými látkami, zásady bilancie organickej hmoty – § 4 – § 8	6	1	1	8
atest na projekty rekultivácie, bilancie skrývky	2	23	11	36
projekt rekultivácie	3	1	0	4
vypracovanie mapového podkladu BPEJ pre územné plány obcí	14	48	1	63
projekty bilancie skrývky ornice	23	36	77	136
individuálne prešetrenie kódu BPEJ	42	2	1	45
potvrdenie BPEJ	242	75	114	431
pedologický prieskum	2	0	8	10
potvrdenia o erózii a svahovitosti	32	9	0	41
atest projektov aplikácie kalov	2	0	0	2
aktualizácia údajov BPEJ pre potreby pozemkových úprav	8	9	4	21
ROEP	117	62	93	272
spolu	557	302	327	1186

Ročenka Pôdnej služby 2009

Spracoval: Ing. Pavol Bezák

Technický redaktor a dizajn: Ing. Karol Végh

Vydal: Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava, 2010

Tlač: Edičné stredisko Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy, Bratislava

Počet strán: 36

Náklad: 500

© Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava, 2010